

\ Raadsvoorstel

Zaak 180297

Onderwerp: BsGW kadernota 2022, begroting 2022 en meerjarenraming 2022-2026

Openbaarheid: Openbaar

Portefeuillehouder: Wethouder Braun

Datum Raad: 03-06-2021

Nummer: 2021/4/3

\ Samenvatting

De voorliggende begroting 2022 en meerjarenbegroting 2022-2026 sluit op een totaalbedrag van zo'n € 21,2 miljoen. De bijdrage voor de gemeente Voerendaal is berekend op € 181.000. Dit bedrag past niet in de meerjarenraming zoals opgenomen in de gemeentelijke begroting 2021. Voor de komende jaren is een verhoging van € 15.000 aan gemeentelijke bijdrage nodig. Deze stijging wordt veroorzaakt door hogere proceskostenvergoedingen en de invoering van een regieportaal. Beide voornoemde zaken vormen ook de grootste uitdagingen waarmee BsGW op dit moment in de weer is.

\ Conceptbesluit

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting BsGW 2022 en ontwerp meerjarenraming 2022-2026 en de kadernota 2022;
2. In te stemmen met het kenbaar maken van bijgevoegde positieve zienswijze aan het dagelijks bestuur van de BsGW ten aanzien van de ontwerpbegroting 2022 en ontwerp meerjarenraming 2022-2026 met de kanttekening niet akkoord te gaan met de post onvoorzien en berekening van het weerstandsvermogen.

\ Grondslag

Gemeentewet
Wet Gemeenschappelijke Regelingen

\ Aanleiding

De gemeente Voerendaal is per 1 januari 2014 toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling BsGW. Een gemeenschappelijke regeling dient in het voorafgaande jaar een (ontwerp)begroting op te stellen en deze aan de raden van de deelnemende gemeenten voor te leggen. Elke raad wordt zo in de gelegenheid gesteld een zienswijze aangaande deze begroting te geven. De voorliggende ontwerpbegroting 2022 en ontwerp meerjarenraming 2022-2026 zal in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 24 juni 2021 worden vastgesteld.

\ Doel

Conform artikel 24 van de gemeenschappelijke Regeling van BsGW ontvangen de raden van de deelnemende gemeenten de ontwerpbegroting en worden in de gelegenheid gesteld om eventuele zienswijze naar voren te brengen.

\ Argumenten

Kadernota 2022

In de kadernota 2022 wordt onderscheid gemaakt tussen zekere en mogelijke ontwikkelingen. Zekere ontwikkelingen zijn bijvoorbeeld loonkostenstijgingen die in een cao zijn afgesproken. Mogelijke ontwikkelingen zijn bijvoorbeeld het al dan niet van toepassing worden van de fiscale vereenvoudigingswet, de gevolgen van de invoering van de Omgevingswet, de mogelijke verruiming van het gemeentelijk belastinggebied en de uniforme (samenhangende) objectenregistratie.

Nu de omslag in de systematiek van waarderen grotendeels gerealiseerd is wordt de focus verlegd naar het beheer en actueel houden van de gegevens. Dat wordt lastiger gelet op de Omgevingswet waarin vergunningsvrij bouwen makkelijker wordt. Dat betekent dat er minder informatie beschikbaar is bij de gemeente en dus ook de BsGW. Om een volgende kwaliteitsslag te maken heeft de BsGW het voortouw genomen om te komen tot een regieportaal waarbinnen op een veilige en uniforme wijze gegevens kunnen worden uitgewisseld. Een werkgroep bestaande uit leden van de BsGW, Het Gegevenshuis en gemeenten zijn gezamenlijk tot de conclusie gekomen dat dit de beste (en betaalbare) wijze is om dit proces in te richten. Met de kosten hiervoor (naar schatting € 1 miljoen voor drie jaar, dit jaar dus 333.000) is rekening gehouden in de voorliggende begroting. Vooralsnog zou dit portaal tot 2025 moeten functioneren. In 2025 zou de SOR (samenhangende objectenregistratie) een feit moeten zijn. Voor Voerendaal betekent de invoering van het regieportaal een verhoging van de bijdrage van € 3.000.

Begroting 2022

In deze begroting is rekening gehouden met het aandeel van de nieuwe toetreders Mook en Middelaar. De begroting van de BsGW gaat omhoog van 19,5 miljoen (na begrotingswijziging 2021) naar bijna 21,2 miljoen. De verhoging wordt deels veroorzaakt door indexering van de lonen en goederen/diensten maar vooral door de verwachte toename in de proceskostenvergoedingen en het beheer van het regieportaal voor mutatie-uitwisseling tussen BsGW en gemeenten. De indexering lonen is voor 2021 gesteld op 2,2%. Ook voor de langere termijn wordt een index gehanteerd van 2,2%. Voor uit te betalen proceskostenvergoedingen wordt in de begroting een bedrag van € 3 miljoen opgenomen (2021: ruim € 2 miljoen). Deze stijging houdt in dat de Voerendaalse bijdrage met € 11.000 wordt verhoogd. Naar verwachting zal het totaal aan uitbetaalde proceskostenvergoedingen over 2020 uitkomen op € 2,7 miljoen.

Als voornaamste oorzaak voor het gestegen aantal bezwaren wordt de voortdurende waardestijging in de woningmarkt van de laatste jaren aangedragen. Ook worden er verhoudingsgewijs steeds meer bezwaren door de zogenaamde no cure no paybureau's (ncnp) ingediend (zie ook de toelichting in de bijgevoegde oplegnotitie). Het langverwachte onderzoek van het WODC (Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum) naar deze tendens is inmiddels verschenen. Dit onderzoek is mede op aandringen van de BsGW en gemeenten ingesteld. Het is de onderzoekers niet gebleken dat (de meeste) ncnp's een verdienmodel hebben ontwikkeld van het maken van bezwaar. In het rapport wordt dit als volgt verwoord in de conclusies: 'Er is anekdotisch bewijs gevonden voor handelingen die gericht lijken op 'profiteren' van bestaande wet- en regelgeving, maar de algehele indruk is dat dit bij de WOZ niet kenmerkend is voor het grootste deel van de ncnp-bedrijven.' De uitgebreide reclamecampagnes door sommige bureau's in de periode rond de aanslagoplegging doen echter anders vermoeden. Vanuit gemeenten en BsGW was verwacht en gehoopt dat het onderzoek zou uitwijzen dat reparatiewetgeving noodzakelijk zou zijn. Het mogelijk maken van een herinvoering van (een vorm van) een 'Fierensdrempel' wordt algemeen gezien als een oplossing voor dit probleem, zonder de normale rechtsgang te willen frustreren. Deze 'Fierensdrempel' is in het verleden echter door de hoogste

rechter verworpen. Voor een verdere toelichting op de problematiek van de proceskostenvergoedingen wordt, naast de oplegnotitie, verwezen naar de verhelderende presentatie van de BsGW, die de raad via de griffie ter beschikking is gesteld. Sinds 2014 laat de ontwikkeling van de proceskostenvergoedingen het volgende beeld zien:

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
595.000	621.000	1.167.000	1.332.000	1.700.000	1.500.000	2.700.000	3.000.000

Het is voor de BsGW niet mogelijk om cijfers per gemeente te verstrekken. Omdat de BsGW de proceskostenvergoedingen al ruim heeft begroot worden er vraagtekens gezet bij het extra opnemen van een post van € 250.000 in het weerstandsvermogen (zie risico-analyse op pagina 63 van de ontwerpbegroting 2022).

De Waarderingskamer onderzoekt jaarlijks of een instantie als de BsGW de belastingaanslagen mag versturen. Daarbij krijgt de BsGW al verschillende jaren het predicaat 'voldoende'. Onlangs heeft de Waarderingskamer aangegeven dat de BsGW qua organisatie dicht bij 'goed' zit. Hierbij dient vermeld te worden dat daarbij niet gelet wordt op aantallen ontvangen bezwaren of uitgekeerde proceskostenvergoedingen.

De BsGW werkt ook aan haar visie op automatisering (I-visie). Op 31 december 2021 loopt het contract voor het huidige belastingpakket af en het contract voor de ict-infrastructuur op 31 mei 2022. Mede ingegeven door de (te verwachten) hoge kosten die een nieuw 'maatwerkpakket' met zich kan gaan brengen stelt de BsGW dat harmonisatie van belastingverordeningen de uitvoeringskosten van de BsGW zou kunnen beperken. Daarbij wordt uitdrukkelijk aangegeven niet in de autonomie van de raden te willen treden, maar het zou wel helpen om in de toekomst een zo effectief en efficiënt mogelijke belastingheffing waar te kunnen blijven maken. Overigens past harmonisatie ook binnen de doelstellingen van de BsGW (en redenen van toetreding) om een efficiënte en effectieve organisatie te zijn. In dit kader wordt voorgesteld de discussie omtrent een herijking van de verdeelsystematiek uit te stellen totdat deze discussie tot een goed einde is gebracht.

Verder werkt de BsGW voortvarend aan haar ondernemings- en ontwikkelplan. Uiterlijk in 2025 moet dit helemaal uitgevoerd zijn en moet de structurele formatiereductie leiden tot een kostenbeperking. Het begrote bedrag van € 4 miljoen was per 31 december 2020 nagenoeg in zijn geheel besteed. In december 2020 is (voor het eerst) extern een lening aangegaan van € 2 miljoen ten behoeve van de financiering van dit plan. Onlangs is overigens ook een regionaal rekenkameronderzoek bij de BsGW gestart.

In tegenstelling tot de begroting 2021 wordt nu ook weer een extra aanvulling van het weerstandsvermogen gevraagd. Mede door de hoger dan verwachte proceskostenvergoedingen en de extra corona-uitgaven is het weerstandsvermogen gezakt tot onder het afgesproken minimum. De uitgevoerde risicoanalyse komt uit op 1,33 miljoen. Hiervoor is een aanvulling nodig van € 140.000. Voor Voerendaal betekent dat een extra bijdrage van € 1.192.

In deze risicoanalyse (zie bijlage 9 van de begroting 2022) zitten een aantal doublures omdat bepaalde genoemde risico's ook als kosten in de reguliere begroting zijn meegenomen.

Het betreft hierbij:

- Risico "overschrijding begroting BsGW" ad € 200.000 terwijl in de begroting ook een post onvoorzien is opgenomen voor € 323.000;
- Risico "landelijke stijging WOZ-bezwaren" ad € 250.000 terwijl in de begroting de post proceskostenvergoedingen is verhoogd naar € 3.000.000.

Om bovenstaande reden verzoeken wij in een zienswijze de BsGW de begrotingspost

onvoorzien (ad € 323.000) te schrappen en het weerstandsvermogen niet (met € 140.000) te verhogen.

\ Kanttekeningen

Net als de gemeente Voerendaal is de gemeente Simpelveld sinds 1 januari 2014 toegetreten tot de BsGW. De gemeente Simpelveld is ook voornemens een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de voorgelegde begroting met hierbij ook de opmerking niet akkoord te gaan met de post onvoorzien en de berekening van het weerstandsvermogen.

\ Relaties met programmabegroting en/of visiedocument

BsGW voert voor de gemeente Voerendaal (en de andere deelnemende gemeenten) taken uit die zijn opgenomen in de programmabegroting.

\ Financiële, juridische en organisatorische consequenties

Voor Voerendaal betekent de voorgelegde begroting dat de bijdrage van € 166.000 in 2021 naar € 181.000 gaat. Dit betekent een verhoging van € 15.000.

Schematisch kan een en ander als volgt worden weergegeven:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Voorstel BsGW	153.000	163.000	181.000	185.000	189.000	194.000	198.000
Begroting Voerendaal	153.000	163.000	166.000	170.000	174.000	178.000	
Tekort (-) / overschot	0	0	15.000	15.000	15.000	16.000	

Met de hogere bijdrage ad € 15.000 is al rekening gehouden bij de opmaak van de begroting 2022.

\ Uitvoering

Na kennis te hebben genomen van de ingebrachte zienswijzen zal het algemeen bestuur van BsGW de begroting en meerjarenraming definitief vaststellen in haar vergadering van 24 juni 2021. Nadat de begroting is vastgesteld zendt het algemeen bestuur de begroting en meerjarenraming aan de raden van de gemeenten en het algemeen bestuur van Waterschap Limburg. De mogelijkheid bestaat nog om daarna bij Gedeputeerde Staten een zienswijze naar voren te brengen. Via tussenrapportages wordt de gemeente op de hoogte gehouden van de realisaties van de prognoses die zijn opgenomen in de begroting.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN VOERENDAAL

De secretaris

De burgemeester

C.J.H.M. Janssen

W. Houben

\ Bijlagen

- Kadernota Begroting BsGW 2022 MJR 2022-2026
- Ontwerpbegroting 2022 BsGW en ontwerp MJB 2022 - 2026
- Oplegnotitie kadernota_achtergrond
- Zienswijze op Begroting BsGW 2022